

Пенчо СЛАВЕЙКОВ

Избрани творби

за ученици и кандидат-студенти

СН®
СОФТИПРЕС

СЪДЪРЖАНИЕ

ЕПИЧЕСКИ ПЕСНИ.... 3	Псалом на поета 105
Луд гидия..... 5	
Харамии – 3..... 8	СЪН ЗА ЩАСТИЕ 109
Цар Самуил 10	Ни лъх не дъхва над полени..... 111
Змейново любе 12	Плакала е горчиво нощта..... 112
Чумави..... 14	Месеца самотно грей... 113
Cis moll 20	Капчици дъждовни... 114
Късмет..... 25	Тихо вее вечерна прохлада..... 115
Поет 28	Безумний вихър на живота... 116
Ралица 30	Вият се облаци черни... 117
Коледари 40	Над безкрайните полета... 118
Неразделни 60	Во стаичката пръска аромат... 119
Бойко 62	Спи езерото..... 120
По жътва 74	Над вършини и долини... 121
Олаф Ван Гелдерн..... 76	Спря се орачът пред нивата златна..... 122
	Морна лятна нощ..... 123
НА ОСТРОВА НА	Докле е младост, златно слънце грей..... 124
БЛАЖЕНИТЕ 85	Зад горите тъмни ясен ден се кани..... 125
Самоубиец..... 87	Самотен гроб в самотен кът... 126
Бачо Киро 89	
Сто двадесет души 91	
Марш 92	
Над него ден изгрява 93	
При гроба на убития другар..... 95	
Пейзаж..... 96	
Секиратата на истината 97	
Баща ми в мен 103	

ЛУД ГИДИЯ

„Криво седи, право съди
стар кадия: –
не оставя на мир село
луд гидия!

Не е лудо като други
от селото –
тамбура му яворова
на бедрото.

Рано утръм млад гидия
почва леко,
свири леко, а се чуе
надалеко;

надалеко по полето
до жътварки –
сърпи пуцат и зафърлят
паламарки.

Плясват ръце и залавят
хоро вито –
извиха се, изтъпкаха
златно жито...

Дойде пладне, лудо-младо
не почива,
колко свири, толкоз повеч
зле отива:

че се чуе до невести
на реката –
те забравят бухалките
и платната,

та на хоро се залавят
пошурели,
дойде порой и отвлече
платна бели...

Падне вечер, луд гидия
не престава –
на бабите край огнище
мир не дава;

насам, натам – унесат се
в глас далечен;
огън гасне – все зелника
недопечен!“

Криво седи, право съди стар кадия:
„Скоро тука тамбурата, луд гидия.

Де, да видим що е това за свят чудо,
как тъй става старо – младо, младо – лудо.“

Занаглася тамбурата момко млади –
стар кадия по брадата се поглади;

дръпна лудо теловеце за налука –
стар кадия кравай мустак позасука;

ей го спрепна, ей го метна изведнъжка –
че се сепна кадиево сърце мъжко;

и непочнал истинската луд гидия –
на юнашки нозе рипна стар кадия:

сви, изви се чак от подът до тавана! –
аницата с мастилото от дивана

и торбите с харзували по стените,
като пилци полетяха из мъглите...

„Свири, свири, бог убил те, луд гидия,
божа дарба не заптисва стар кадия!

Свири, струвай старо-младо, младо-лудо:
що е божа дарба – то за свят е чудо.“

ХАРАМИИ – 3

Грей чуждо слънце в тоя чужди край;
устата жад, тъга душата трови.
Зловещо дрънкат тежките окови...
Ах, докога ли тоя път ще трай!

Ей падна вечер. Грохнали, без мощ
оковите си те едвам влечаха.
В пустинята низамите ги спряха:
ще се ношува тука тая нощ.

Един о друг привързаха ги пак
и скоро всички тежък сън обори.
Един от тях очи си не затвори
и бдя за дълго, буден в нощний мрак.

Размерний ход на нощния стражар
дочуваше едвам той в тишината,
сегиз-тогиз и звън от железата
на сепнат в съне някой свой другар.

А борят го предсънници мечти –
и през мечтите шепот му се стори...
и в полудрямка той очи затвори –
наяве чуден блян му се вести:

Со ведър поглед, с усмех на уста,
над него бе се майка му привела,
ръката си на морното му чело
бе сложила и тъй му дума тя:

„Недей сърце на скърби вдава ти;
край близък е на тежките неволи –
че волята, що бди над хорски воли,
веч иде своята реч да възвести.

Не вечна е световната беда,
нито са вечни рабските окови; –
виж, съмва – времена настават нови!“
И кротко тя целуна го в уста.

Очи откри той, сепнат на часът –
но блянът блян в душата му остана...
На тъмна нощ дошъл бе ден на смяна...
Тъкмяха се другарите за път.

Грей чуждо слънце в тоя чужди край;
устата жад, тъга душата трови.
Зловещо дрънкат тежките окови...
Ах, докога ли тоя път ще трай!